

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Orsa kommun
26 april 2022

Snabb överblick

- Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.
- Vår sammanfattande bedömning är att samtliga av fullmäktige fastställda finansiella mål har uppnåtts 2021.
- Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen delvis har uppnåtts för 2021.
- Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	
— 1.1 Syfte och revisionsfråga	8
— 1.2 Revisionskriterier	8
— 1.3 Metod och avgränsningar	9
— 1.4 Avgränsningar	10
— 1.5 Ansvarig nämnd	10
Resultat av granskningen	
— 2.1 Förvaltningsberättelse	12
— 2.2 Redovisningsprinciper	12
— 2.3 Balanskrav	13
— 2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	14
— 2.5 Resultaträkning	18
— 2.6 Balansräkning	19
— 2.7 Kassaflödesanalys	20
— 2.8 Driftredovisning	20
— 2.9 Investeringsredovisning	21
— 2.10 Sammanställda räkenskaper	22

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Orsa kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges i stycke 1.4, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunens resultat för året uppgår till 32 mkr, vilket är ca 2 mkr högre än samma period förra året. 2021 var både personalkostnaderna och kostnader för köpt verksamhet avsevärt högre än 2020. Å andra sidan fick man högre bidrag från Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen, högre skatteintäkter samt har redovisats en realisationsvinst vid försäljning av aktier i Grönklittsgruppen.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Sammanfattning, fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gjort någon sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning 2021 inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen. Av årsredovisningen framgår att det är förändrat inför 2022.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är samtliga av fullmäktige fastställda finansiella mål har uppnåtts 2021.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade målen delvis har uppnåtts för 2021. Vi önskar att man fortsätter arbeta mot en tydligare redogörelse för måluppföljning.

Orsa 2022-04-26

Jenny Barksjö Forslund

Auktoriserad revisor

Jenny Thörn

Kommunal revisor

1 Inledning

Inledning

Vi har av Orsa kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Inledning - fortsättning

1.3 Metod

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

Inledning - fortsättning

1.4 Avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA).

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 2-23 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

1.5 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

2 Resultat av granskningen

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunens överskott för året uppgår till 32,8 mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 8,7 mkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 24,1 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 35 mkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål. Se vidare information på sidorna 22-26 i kommunens årsredovisning.

I vår granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande. Vi noterar dock ett behov av fortsatt arbete mot en tydligare redogörelse för måluppföljning.

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gjort någon sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts vilket vi rekommenderar att man gör.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. För 2021 omfattar inte målen kommunkoncernen som helhet, men det framgår av årsredovisningen att man förändrar de ekonomiska målen inför 2022 till att ta mer av ett koncernperspektiv, vilket vi ser som positivt.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4.1 Finansiella mål

	Mål fastställda av fullmäktige	Måltal	Utfall	Vår bedömning
1	Resultatet för varje femårsperiod (inklusive innevarande år) ska uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna. Av riktlinjerna framgår bland annat också regelverk för avsättning till resultatutjämningsreserv. Denna ska, enligt nuvarande regler, uppgå till 35 mkr och den är sedan tidigare fylld.	1,5%, dvs 33,2 mkr	113,2 mkr vilket motsvarar 5,2%	Målet på 1,5% av skatteintäkterna motsvarar för femårsperioden 2017-2021 ett resultat om +33,2 mkr för de fem åren. Utfall är så högt som +113,2 mkr. Resultatutjämningsreserven uppgår till 35 mkr. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.
2	Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska varje år öka för perioden.	30,5%	36,4%	Soliditeten har ökat från 30,4% per 2020-12-31 till 36,4% per 2021-12-31. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.
3	Kommunen ska klara sina investeringar utan att ta upp nya lån.			De investeringar som gjorts under 2021 har inte krävt ny inlåning. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.
4	Resultatutfallet i årsbokslutet, definierat som driftsnettot, ska avvika med maximalt 2% jämfört med de prognoser som lämnas i delårsbokslutet.	Avvikelse max +/-2%	+0,1%	Nettoutfall för styrelse och nämnder uppgår enligt årsredovisningens driftsredovisning till -433 021 tkr. Prognosen angavs i delårsrapporten till -433 491 tkr. Skillnaden är +0,1%. Målet bedöms uppnås för 2021. Dock ser vi behov av att tydliggöra målformuleringen i årsredovisningen.

Vår sammanfattande bedömning är att samtliga fyra mål är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4.2 Verksamhetsmål

I kommunplanen för 2021 framgår en vision med tre inriktningar. Inriktningarna "mäts" i sex övergripande mål som i sin tur är uppdelade i ett antal verksamhetsmål. Detta är nytt för i år och i det ursprungliga målarbetet använde man sig av index från Statistiska Centralbyrån. Dessa index har ersatts av procentsatser av de svaranden i undersökningen. Det går därför inte att direkt jämföra de mått som kommunen angett som måltal utan man har istället gjort ungefärliga jämförelser med andra kommuner.

Visionens inriktning	Övergripande mål/mätning kopplade till inriktning	Mål/referensvärde 2021	Utfall 2021	Vår bedömning
1. I Orsa skapar vi med människor, inte för	Invånarna ska vara nöjda med inflytandet i kommunen. Mäts med SCB:s Nöjd inflytandeindex och påståendet "Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra."	Genomsnitt 19,5% i Sverige som svarat att "möjligheten är god"	21,1%	Svårbedömt. Flera av de underliggande verksamhetsmålen är inte uppfyllda, eller har ej gått att mäta.
	Antalet invånare ska öka till 7 000.	6 940	6 918	Målet bedöms inte uppnås för 2021.
2. I Orsa finns livskvalitet	Invånarna ska vara nöjda med att leva och bo i vår kommun. Mäts med SCB:s Nöjd regionindex och påståendet "Kommunen är en bra plats att bo och leva på."	Genomsnitt 91,9% i Sverige som svarat ja på påståendet	95,9%	Målet bedöms uppnås för 2021.
	Invånarna ska vara nöjda med vår kommuns verksamheter. Mäts med SCB Nöjd Medborgarindex och påståendet "Kommunen sköter sina olika verksamheter bra."	Genomsnitt 79,3% i Sverige som svarat ja på påståendet	87,4%	Målet bedöms uppnås för 2021.
3. I Orsa gör vi saker möjliga	Orsa är år 2022 topp 50 i Svenskt näringslivs ranking av företagsklimat.	Topp 75	Plats 72	Målet bedöms uppnås för 2021.
	Kommunens finansiella resultat ska under perioden i genomsnitt uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna.	1,5%, dvs 33,2 mkr	113,2 mkr vilket motsvarar 5,2%	Målet bedöms uppnås för 2021.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4.2 Verksamhetsmål, fortsättning

Av årsredovisningen framgår för de flesta av verksamheternas delmål en gradering i rött-gult-grönt utifrån bedömd måluppfyllelse för varje delmål. Utfallet är blandat – de flesta är gröna, men några röda och ett fåtal gula. Några av delmålen anges inte vara mätbara. Det saknas en sammanfattande bedömning av alla verksamhetsmål gemensamt från kommunstyrelsen huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen eller inte uppnår dem.

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade målen delvis har uppnåtts för 2021. Vi önskar att man fortsätter arbeta mot en tydligare redogörelse för måluppföljning, t ex vilka index man mäter mot samt tillämpning av färgskala/gradering.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.5 Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Årets resultat uppgår till 32,8 mkr vilket är hela 18,8 mkr bättre än det budgeterade resultatet på 14,0 mkr och 2,0 mkr bättre än prognosen i delårsbokslutet. Skillnaden mot budgeterat resultat beror på högre skatteintäkter samt realisationsvinst vid försäljning av aktier i Grönklittsgruppen.

Jämfört med 2020 så har verksamhetens intäkter, inklusive finansiering, ökat med ca 6% (32 mkr) och kostnaderna i nästan samma utsträckning, 30 mkr. Ökningen av intäkter avser främst skatteintäkter från skatter samt realisationsvinst vid försäljning av aktier i Grönklittsgruppen. Kostnadernas ökning är främst hänförlig till löner och pensioner, men även till köpt verksamhet.

På utskotts-/nämndnivå är det främst Utskott för Lärande respektive Utskott för Omsorg som visar större avvikelser mot budget. För Lärande är det positiva avvikelser för grundskola/fritids och gymnasieskola. För Omsorg är det negativa avvikelser för äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen respektive insatser för barn och ungdom.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.6 Balansräkning

Balansomslutningen är vid årsbokslutet 2021 ca 19 mkr högre än förra årsskiftet. Bland tillgångarna är det främst placeringarna som har ökat men även investeringar i byggnader och mark. På Eget kapital- och skuldsidan är den ökade balansomslutningen hänförlig till eget kapital som följd av det höga resultatet.

2.6.1 Materiella anläggningstillgångar

Orsa kommuns årsbudget för investeringar 2021 uppgick till 32 mkr. Utfallet blev 21 mkr. Den enskilt största investeringen är utbyggnation av stadsnät som ackumulerat uppgår till ca 105 mkr netto, dvs inräknat statliga bidrag och aslutningsavgifter.

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning som specificerar utfall mot budget både för under året färdigställda projekt, och för pågående projekt. Investeringsredovisningen omfattar inte de kommunala koncernföretagens investeringar, vilket bör göras enligt RKR R14.

2.6.2 Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar har ökat med 15 mkr som följd av sålda aktier i Grönklittsgruppen (-12 mkr) och investering i en institutionell korräntefond hos Nordea (+28 mkr). Finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde vilket är i enlighet med gällande regelverk.

Vi har granskat balansräkningen och har, utöver ovanstående iakttagelser, inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.7 Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen delvis uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen men saknar information om kommunens bolags investeringar.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.10 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Orsa Bostäder AB 100%
- Orsa Lokaler AB 100%
- Orsa Vatten och Avfall AB 100%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.